

Koorgroep Oosterhout

BIJBELSE VROUWEN

De Bijbel is altijd een rijke inspiratiebron geweest voor kunstenaars. Schilders, dichters, schrijvers, beeldhouwers, componisten, allen hebben Bijbelse figuren of gebeurtenissen als thema gebruikt voor hun werk.

De Koorgroep Oosterhout (KGO) heeft voor haar concert liederen uitgekozen waarin Bijbelse Vrouwen centraal staan.

In **Mirjams Siegesgesang** van Franz Schubert zingt Mirjam van de verpletterende nederlaag van de farao: "Laten we zingen voor de Heer, Hij is de hoogste, paard en ruiters dreef hij in de zee".

In het **Magnificat** van Arvo Pärt zingt Maria, de moeder van Jezus, een loflied op God, de Verlosser: "Hij doet zich gelden met krachtige arm,

Vittore Carpaccio
(ca 1455-1525/6)
The Virgin Reading

vermetelen drijft Hij uiteen, machtigen haalt Hij omlaag van hun troon".

De overeenkomsten tussen de Mirjam uit het Oude Testament en Maria uit het Nieuwe zijn treffend. Luistert u naar het verschil in het muzikale idioom tussen de romantische Schubert en de moderne, neoromantische Pärt!

In **Ellens Gesang** voor sopraan van Franz Schubert vinden de Bijbelse Maria en de Engelse literatuur elkaar. In Sir Walter Scotts gedicht 'The Lady of the Lake' bidt de hoofdpersoon Ellen tot Maria om bescherming en hulp. In 1825 zette Schubert zeven liederen uit Scotts gedicht op muziek, waaronder **Ellens Gesang**.

Samen met enkele andere Marialiederen hoopt de KGO, onder leiding van haar dirigent Rick Muselaers, een aantrekkelijk programma te hebben samengesteld.

De KGO heeft haar thuisbasis in Oosterhout. De KGO bestaat sinds 1980, telt ruim 25 leden en staat vanaf 2009 onder leiding van Rick Muselaers. We brengen grotere en kleinere klassieke werken ten gehore, van de Middeleeuwen tot heden, waarbij het zwaartepunt ligt op muziek uit de Barok en de Romantiek. Afwisseling en variatie zijn belangrijk: wij zingen de grote koorwerken (Matthäus Passion, King Arthur), maar wisselen die af met (bijvoorbeeld) een spectaculair 'Driekoningen Concert' of een verstild concert met Nederlandse muziek door de eeuwen heen in de prachtige Paulus Abdij in Oosterhout.

Kwaliteit en gezelligheid

De KGO weet sinds haar oprichting in 1980 een hoog kwaliteitsniveau te combineren met een gezellige sfeer. Niet alleen tijdens de wekelijkse repetities, maar ook tijdens de repetitieweekenden en koorreizen is de onderlinge band tussen de leden een belangrijke factor. De goede sfeer zorgt voor enthousiaste en betrokken leden en dat resulteert in mooie concerten en uitvoeringen. Wij hopen dat u daar vandaag ook van geniet!

Uitvoerenden

Koorgroep Oosterhout o.l.v. Rick Muselaers.

Soliste: Charlotte Schoeters, sopraan

Pianist: Bert Brouwer

Verteller: Hans van der Prijt

29 november 2009

Oosterhout Mariakerk

Dongen: Kapel van de zusters Franciscanessen

De teksten van de liederen die gezongen worden zijn in dit boekje afgedrukt. De liederen worden afgewisseld door traditionele Marialiederen en diverse teksten, gelezen door Hans van der Prijt.

Afbeelding voorblad:

Meister des Bartholomäusaltars (1475 - 1510)

Rick Muselaers (1968) studeerde elektronische toetsen en orgel bij Frans Bullens aan de muziekschool in Dongen en piano bij Catharina v/d Schoot (klassiek) en Adjan Emmen (Licht). Tevens volgde hij de opleiding Docent Muziek aan het Fontys Conservatorium te Tilburg. Thans studeert hij aan dit conservatorium de opleidingen koor/orkestdirectie bij Louis Buskens en Arjan Tien. Rick is als dirigent verbonden aan: Kamerkoor Voice Irene uit Dongen en Koorgroep Oosterhout. Tevens assisteert met enige regelmaat bij het Brabant Koor en is hij een veelgevraagd gastdirigent en jurylid. Als zodanig werkte hij samen met dirigenten als Arjan Tien (Mascagni), Louis Buskens (Mozart, Tipsett), Ivan Meylemans (Williams), en met solisten als Tony Neef, Petra Berger en Ernst Daniël Smid. Hij was de grote inspirator achter de promsconcerten in december 2007 in Oosterhout (N.B.), welke resulteerde in een vervolg in november 2009. In 2009 dirigeerde Rick tijdens zijn examen Dvorak's 9e symfonie en het Requiem van Fauré en werd hiervoor door de commissie beloond met een 8,5. Buiten zijn concertpraktijk om, doceert hij het vak muziek aan het Mgr. Frenckencollege te Oosterhout (N.B.). Sinds september 2008 is hij verbonden als artistiek leider/chef-dirigent aan het Zuid Nederlands Concert Koor.

Charlotte Schoeters groeide op in een muzikale familie. Op 5 jarige leeftijd begon ze al met pianolessen, gegeven door haar grootmoeder. Al snel zette ze haar muzikale hobby verder voort op de muziekschool van Deurne en volgde ze naast solfège en piano, ook Voordracht, Expressie, Harmonie en Saxofoon. Ook was ze actief in het meisjeskoor 'Scaldis Cantat' o.l.v. Lieve Suys, waarmee ze vele concerten gaf. Gedurende haar middelbare scholing kwam ze in contact met het Belgisch Productiehuis Muziektheater 'Transparant' waarmee ze verscheidene producties en operastages deed in Binnen- en buitenland. Na haar voltooiing op de middelbare school bleek haar ware roeping 'klassiek solozang' te zijn en begon ze haar studie op het Fontys Conservatorium van Tilburg bij Xenia Meijer. Op dit moment begint zij aan haar 3de jaar Bachelor opleiding te Tilburg. Zij hoopt in de toekomst haar Master te vervullen in het buitenland, en ook nog veel concerten te mogen geven, want zingen en hiermee mensen ontroeren is haar ware passie.

Bert Brouwer (1939) kreeg zijn eerste muzieklessen van zijn grootvader Hendrik Brouwer te Amsterdam. Na privélessen volgde hij een opleiding aan het toenmalige (vijftiger jaren!) Amsterdamse Conservatorium (tegenwoordig Sweelink Conservatorium) Zijn pianodocent was Johannes Röntgen, zoon van Julius Röntgen. Misschien is toen daarom wel een liefde voor Brahms, Grieg e.d. ontstaan. In Amsterdam werd Bert Brouwer veel gevraagd als begeleider van solisten, in zijn Bredase periode (vanaf de zeventiger jaren) werd hij veel gevraagd als begeleider van koren. Bert is één van der oprichters van het Koor Odyssee Breda. Tevens is hij vele jaren organist geweest van de Markuskerk en van de Michaëlparochie.

Hans van der Prijt (1946) werd geboren in Haarlem, maar groeide op in Heemstede. Plaatsen waarmee hij nog steeds een sterke band heeft, zoals blijkt uit de publicaties van literaire tochten door Heemstede e.o. Verder verschenen interviews van hem met Boudewijn de Groot, Renate Dorrestein, Jan Siebelink, Erik van Muiswinkel, Peter Römer, Cees Dam e.a. Verhalen van zijn hand verschenen in verschillende tijdschriften. In samenwerking met zijn vrouw vertaalt hij Franse romans in opdracht van uitgeverij De Geus. Hij was regisseur bij amateur-gezelschappen en exposeerde verschillende malen met olieverfschilderijen. Hans studeerde Nederlands en volgde een ministerieel erkende regisseursopleiding. Hij doceert Nederlands en drama aan het Cambreur College in Dongen, waar Rick Muselaers een van zijn leerlingen was.

Eia Mater

Jan J. de Breet

Ellens Gesang II

Franz Peter Schubert (1797-1828)

gebaseerd op de Engelse tekst van Sir Walter Scott (1771-1832) uit *The Lady of the Lake*.

Virga Jesse

Anton Bruckner (1824-1896)

A Hymn to the mother of God John Tavener (1985)

Magnificat

Arvo Pärt (1935)

Ave Maria

Charles Gounod (1818-1893)

gebaseerd op Prelude no 1 in C-groot het eerste boek van *Das Wohltemperierte Klavier* van Johann Sebastian Bach (1685-1750).

Mirjam's Siegesgesang

Franz Peter Schubert (1797-1828)

tekst: Franz Grillparzer (1791-1872)

Beeld van Virga Jesse (14e eeuw) in de basiliek van Virga Jesse te Hasselt (B)

Liedteksten

Eia Mater, fons amoris

Me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam
Fac, ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum
Ut sibi complaceam.

Ellens Gesang III

Ave Maria! Jungfrau mild,
Erhöre einer Jungfrau Flehen,
Aus diesem Felsen starr und wild
Soll mein Gebet zu dir hinwehen.
Wir schlafen sicher bis zum Morgen,
Ob Menschen noch so grausam sind.
O Jungfrau, sieh der Jungfrau Sorgen,
O Mutter, hör ein bittend Kind!
Ave Maria!

Ave Maria! Unbefleckt!
Wenn wir auf diesen Fels hinsinken
Zum Schlaf, und uns dein Schutz bedeckt
Wird weich der harte Fels uns dünken.
Du lächelst, Rosendüfte wehen
In dieser dumpfen Felsenkluft,
O Mutter, höre Kindes Flehen,
O Jungfrau, eine Jungfrau ruft!
Ave Maria!

Ave Maria! Reine Magd!
Der Erde und der Luft Dämonen,
Von deines Auges Huld verjagt,
Sie können hier nicht bei uns wohnen,
Wir woll'n uns still dem Schicksal beugen,
Da uns dein heil'ger Trost anweht;
Der Jungfrau wolle hold dich neigen,
Dem Kind, das für den Vater fleht.
Ave Maria!

Virga Jesse

Virga Jesse floruit:
Virgo Deum et hominem genuit:
pacem Deus reddidit,
in se reconcilians ima summis.
Alleluja.

Vrouw van liefde en genade,
wil toch op mijn schouders laden
alles wat U lijden doet.
'k Wil mijn hart aan hem verpanden,
laat mij dan van liefde branden
opdat ik hem zo ontmoet.
(vertaling: Willem Wilmink)

Ave Maria! Milde Maagd,
Verhoor ook van een maagd de bede,
Nu zij bij u haar rampspoed klaagt,
Omringd door rotsen en duisterheden.
Wij slapen veilig tot de morgen,
Hoe wreed ook soms de mensen zijn.
O Maagd, verlicht mijn meisjeszorgen,
O Moeder, wil mijn toevlucht zijn!
Ave Maria!

Ave Maria! Onbevlekt!
Wanneer wij slapen hier met pijnen,
Op steen, maar door uw schild bedekt,
Zal zelfs de rots ons zacht toeschijnen.
Gij glimlacht: rozengeuren breken
De stank in deze mufte grot!
O Moeder, hoor dit meisje smeken,
O Maagd, verlicht haar bitter lot!
Ave Maria!

Ave Maria! Zuiv're Maagd!
Verjaag uit aard' en lucht demonen
Door wie de onschuld wordt belaagd;
Zij mogen hier bij ons niet wonen.
Wij zullen ons voor 't noodlot buigen,
Daar ons uw voorspraak niet ontbreekt.
O, wil u naar dit meisje nijgen,
Naar 't kind dat voor de vader smeekt.
Ave Maria!
(vertaling: Lau Kanen)

De stam van Jesse heeft gebloeid,
Een maagd heeft God en mens gebaard;
God heeft de vrede hersteld,
En in zich het laagste met het hoogste ver-
zoend.
(vertaling: Piet Kroon)

A hymn to the mother of God

In you, o woman full of grace,
the angelic choirs, and the human race, alle
creation rejoices.
O sanctified temple, mystical paradise, and
glory of Virgins.
In you, o woman full of grace, alle creations
rejoices.

Magnificat

Magnificat anima mea Dominum
Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.
Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce
enim ex hoc beatam me dicent omnes gene-
rationes.
Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanc-
tum nomen eius.
Et misericordia eius a progenie in progenies
timentibus eum.
Fecit potentiam in bracchio suo, dispersit su-
perbos mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede et exaltavit humi-
les.
Esurientes implevit bonis et divites dimisit
inanes,
Suscepit Israel puerum suum recordatus mi-
sericordiæ suæ,
Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham
et semini eius in sæcula.

Mirjam's Siegesgesang

Rührt die Zimbel, schlagt die Saiten,
Laßt den Hall es tragen weit;
Groß der Herr zu allen Zeiten,
Heute groß vor aller Zeit.

Aus Ägypten vor dem Volke,
Wie der Hirt den Stab zur Hut,
Zogst du her, dein Stab die Wolke
Und dein Arm des Feuers Glut.

Zieh, ein Hirt vor deinem Volke,
Stark dein Arm, dein Auge Glut.
Und das Meer hört deine Stimme,
Tut sich auf dem Zug, wird Land;

Scheu des Meeres Ungetüme,
Schaun's durch die kristallne Wand.
Wir vertrauten deiner Stimme,
Traten froh das neue Land.

In u, o vrouw vol van genade,
verheugen zich de engelenkoren, de mens-
heid, ja heel de schepping.
O gewijde Tempel, mystiek Paradijs en aller-
zuiverste Maagd,
In u, o vrouw vol van genade, verheugt heel
de schepping zich.
(vertaling Piet Kroon)

Hoog verheft nu mijn ziel de Heer,
verrukt is mijn geest om God, mijn Verlosser,
Zijn keus viel op zijn eenvoudige
dienstmaagd,
van nu af prijst ieder geslacht mij zalig.
Wonderbaar is het wat Hij mij deed,
de Machtige, groot is Zijn Naam!
Barmhartig is Hij tot in lengte van dagen
voor ieder die Hem erkent.
Hij doet zich gelden met krachtige arm,
vermetelen drijft hij uiteen,
machtigen haalt Hij omlaag van hun troon,
eenvoudigen brengt Hij tot aanzien;
Behoeftigen schenkt Hij overvloed,
maar rijken gaan heen met lege handen.
Hij trekt zich Zijn dienaar Israël aan,
Zijn milde erbarming indachtig;
zoals Hij de vaders heeft beloofd,
voor Abraham en zijn geslacht voor altijd.
Rooms-Katholieke versie

Slaat de cimbalen, tokkelt de snaren,
Laat het alom weerklinken,
Groot is de heer te allen tijde,
Vandaag nog groter dan altijd.

Uit Egypte, voor het volk uit,
Als de herder met zijn staf om te hoeden
Trok u voort, uw staf was de wolk,
En uw oog de gloed van het vuur.

Ga uw volk voor als een herder,
Sterk is uw arm, uw oog vol gloed.
En de zee hoort uw stem,
Opent zich voor de schare, wordt land.

Schuw kijken de monsters van de zee
Door de muur van kristal.
Wij vertrouwden op uw stem,
Betraden blij het nieuwe land.

Doch der Horizont erdunkelt,
Roß und Reiter löst sich los,
Hörner lärmen, Eisen funkelt,
Es ist Pharao und sein Troß.

Herr, von der Gefahr umdunkelt,
Hilflos wir, dort Mann und Roß.
Und die Feinde, mordentglommen,
Drängen nach den sichern Pfad;

Jetzt und jetzt - da horch'! welch Säuseln,
Wehen, Murmeln, Dröhnen! Horch, Sturm.
's Ist der Herr in seinem Grimme,
Einstürzt rings der Wasser-Turm.

Mann und Pferd, Roß und Reiter
Eingewickelt, umspinnen
Im Netze der Gefahr,
Zerbrochen die Speichen ihrer Wagen;
Tot der Lenker, tot das Gespann.

Tauchst du auf, Pharao?
Hinab, hinunter,
Hinunter in den Abgrund,
Schwarz wie deine Brust.

Und das Meer hat nun vollzogen,
Lautlos rollen seine Wogen,
Nimmer gibt es, was es barg,
Frevlergrab zugleich und Sarg.

Drum mit Zimbel und mit Saiten
Laßt den Hall es tragen weit,
Groß der Herr zu allen Zeiten,
Heute groß vor aller Zeit.

Maar de horizon wordt donker,
Ros en ruiter stormen aan,
Hoorns klinken luis, ijzer fonkelt,
Het is Farao met zijn leger.

Heer, alom door het gevaar bedreigd,
Zijn er hulpeloos, dáár zijn man en paard
En de vijanden, smeulend van moordlust
dringen op naar ons veilige pad.

Nu! Nu! Maar hoor, wat een geruis,
Waaien, rommelen, dreunen -storm!
't is de Heer in al zijn grimmigheid,
De torenhoge muur van water rondom
stort in.

Man en paard, ros en ruiter
Zijn verstrikt, ingesponnen
In het net van gevaar,
Gebroken de spaken van hun wagens,
Dood is de menner, dood is het span.

Duikt ge nog op, Farao?
Naar beneden! De diepte in!
Naar beneden de afgrond in,
Zwart als uw inborst.

De zee heeft afschrikwekkend het vonnis
voltrokken,
Geluidloos rollen zijn golven.
Nooit geeft hij terug wat hij verzwolg!
Misdadigersgraf en doodkist tegelijk.

Laat daarom de cimbalen en de snaren
Alom weerklinken.
Groot is de heer ten allen tijde,
Vandaag nog groter dan altijd.

William Gale (1823-1909): Mirjam (rechts)

Marialiedereren (samenzang)

Maria te minnen wat zalig genot!

Zij is onze moeder, de moeder van God.
*Maria, mijn moeder, u wijd ik mijn hart'
aan u mijne liefde in vreugde en smart.*

Gij helpt uwe kind'ren in droefheid en strijd,
met machtige bede, o moeder altijd.
Maria, mijn moeder...

God groet u, zuiv're bloeme

Maria, maged fijn,
Gedoog dat ik u roeme:
lof moet u altijd zijn!
Als gij niet waart geboren,
o reine Maged vrij.
Wij waren allen verloren,
aan u beveel ik mij!

Maria, lelie reine,
gij zijt mijn toeverlaat.
Zoals een klaar fonteine,
die nimmer stille staat.
Zo geeft gij ons genade
en staat uw dienaars bij:
Och, sta mij toch te stade;
aan u beveel ik mij.

O roosken zonder doren,
o violette zoet.
O bloemken blauw in 't koren,
weest mij, uw kinde, goed!
Vol liefde en gestadig,
ootmoedig, zo zijt gij;
Och weest mij toch genadig;
aan u beveel ik mij!

Wees gegroet o Sterre,

Wees gegroet van verre.
Aan de hemel blinkt uw licht
in het bange vergezicht.
Wees gegroet, wees gegroet, Maria.

Als in donk're luchten
wij naar u verzuchten,
Laat de wolken heind' en ver
voor u vluchten, Morgenster.
Wees gegroet, wees gegroet, Maria.

Wees gegroet o Sterre,
Wees gegroet van verre.
Op uw zacht en zalig licht
houden wij het oog gericht.
Wees gegroet, wees gegroet, Maria.

Wij groeten u o koningin,

O Maria:
U moeder vol van ted're min, o Maria.
*Groet haar, o Cherubijn,
prijst haar, o Serafijn,
prijst met ons uw koningin:
Salve, salve, salve, Regina.*

Ons leven, zoetheid, hoop en vreugd, o Maria:
leid gij ons op de weg der deugd, o Maria.
Groet haar, o Cherubijn...

Toon ons in 't uur van onze dood, o Maria
de zoete vrucht van uwe schoot, o Maris
Groet haar, o Cherubijn...